

Студијски програм: Туризам – Менаџмент туристичке дестинације

Савремени облици туризма у Златиборском округу

СТУДЕНТ: Биљана Ивановић СТ 04/16

МЕНТОР: проф. др Радмила Новаковић - Костић

Резиме: Златиборски округ има много туристичког потенцијала и тенденције за развој савремених видова туризма. У овом раду представићу све облике савременог туризма у Златиборском округу.

Први део овог рада односи се на природне туристичке ресурсе Златиборског округа и савремене облике туризма повезане с њима. Пажњу сам обратила на климу, хидрологију тј. реке и језера овог краја, геоморфологију овог краја (која се односи на планине, пећине, клисуре и кањоне), као и на флору и фауну.

У другом делу рада описани су савремени облици туризма у вези са антропогеним туристичким ресурсима Златиборског округа. Ту сам описала античко наслеђе, средњи век, фолклорно наслеђе, савремена културна достигнућа итд.

Златиборски округ својим природним богатствима омогућава туристима многобројне активности (спортске, рекретативне итд.) којима се они могу бавити. Неке активности се могу обављати лети, неке зими, а неке кроз сва годишња доба.

Природи туристички ресурси Златиборског округа:

Клима

На климу Златиборског округа утиче пре свега планински рељеф, испресецан речним долинама, нагнутим према северу и истоку. Гледано у целини, Златиборски округ има претежно умерено-континенталну климу, са континенталним флувијалним режимом. Лета су умерено топла, зиме умерено хладне, а прелазна годишња доба дуга и блага.

Хидрологија

Златиборски округ богат је језерима и рекама. Од најбитнијих и најзначајнијих река за туризам треба издвојити реке Дрину, Лим, Увац, и Ђетињу. Исто тако, треба издвојити и најзначајнија језера, а то су Перућачко, Златарско, Сјеничко, Радоињско, Потпећко, Заовинско.

Геоморфологија Златиборског округа

Златиборски округ је познат по свом рељефу, и то је оно што му даје огромну туристичку вредност. Планина у Златиборском округу има неколико, и то су Тара,

Златибор, Златар, Голија, Звјезда, Гиљева, Јавор, Мучањ, Рогозна, Јадовик и Жилиндар. Све припадају Старовлашко-рашкој висији. Овде такође постоје и значајне пећине, од којих се издвајају Потпећка пећина и Стопића пећина. Од значајних геоморфолошких ресурса Златиборског округа треба издвојити и кањон Увца.

Флора и фауна Златиборског округа

Биљни свет Златиборског округа је изузетно разноврстан и представља саставни део туристичке понуде. Пространи шумски комплекси омогућавају излетничко-рекреативна туристичка кретања, значајну естетску улогу и велики лечилишни значај.

Савремени облици туризма

Планинарење

Рекреативно планинарење на подручју Златиборског округа примамљива је релаксација за људе који воле изазове. Планинарење је више од тога – интензивни доживљај природе кроз њене мирисе и пределе. Златиборски округ туристи ће упознати и доживети на обележеним планинарским стазама Таре, Златибора, Голије, Јелове Горе крај Ужица, у околини Златара... Посебан изазов је Камена Гора код Пријепоља. У пријепољском крају планинарење има значајну традицију и ту се налази близу 100 km маркираних стаза.

Бициклизам

Захваљујући географским и природним особеностима Златиборског округа, можете бирати међу различитим садржајима рекреације у природи. Авантуристички дух и машта, сједињени у интензивно осећање уживања, воде вас у вожњу бициклом на уређеним стазама кроз мирисне шуме Таре, Златибора, Голије и Златара, нестварну природу кањона реке Увац...

Рафтинг

Сјајни услови за рафтинг и сплаварење, јединствен доживљај са повишеном дозом адреналина који узбуркава крв, налазе се на Лиму, Дрини, Увцу. Сплаварити или се спуштати гуменим чамцима низ бистре брзак планинских река какве су у Златиборском округу Дрина, Лим, Увац, али и мањи токови као што су Скрапеж, Рзав и Ђетиња, прави је изазов за модерног номада жељног узбуђења и авантура.

Лов и риболов

Изузетност и богатство флоре и фауне на простору Златиборског округа условили су посебне режиме заштите одређених делова округа, остављајући довољно простора љубитељима лова. На располагању је девет организованих ловишта у којима се може ловити дивља свиња, срна, зец, фазан, јаребица, препелица и предатори.

Пењање и кањонинг

У Западној Србији нуде се уређене стазе на више локација у пријепољском крају: Соколица, Градина, Камена Гора, кањон Лима, Сопотница. У Пожеги су на располагању стазе на Орловом гнезду и Јелен Долу. Постоји неколико уређених смерова за пењање на стени поред Хаџи Проданове пећине.

АНТРОПОГЕНИ ТУРИСТИЧКИ РЕСУРСИ

Бројни елементи културе Златиборског округа, као што су материјална и духовна култура, институције, манифестације, представљају значајан потенцијал за развој културно-туристичке привреде. Међутим, како ни Република Србија још увек нема развијен културни туризам јер ресурси културе нису претворени у осмишљене културно-туристичке производе, Западна Србија има само потенцијале на којима је могуће развијати културни туризам као значајан сегмент културне индустрије. Постоје одређене добре иницијативе и пројекти културног туризма, али су они још увек на нивоу појединачног, без континуираног маркетинга и синергије свих релевантних актера. На основу анализе постојећег стања евидентно је да Западна Србија има услове, дугорочно, може градити културну туристичку понуду и имиџ дестинације културног туризма.

Савремени облици туризма

Савремених облика туризма везаних за антропогене туристичке вредности у Златиборског округу има неколико. Треба споменути при том верски туризам, који је солидно развијен у овом крају. Постоји неколико манастира (који су споменути раније у овом раду) који привлаче посетиоце не само из Србије, и не само оне који су православне хришћанске вере

Ипак, оно што туристе највише привлаче од свих савремених облика туризма везаних за антропогене ресурсе овог краја су манифестације. Зато ћу у наредних неколико пасуса рећи нешто о манифестационом туризму, односно о најбитнијим манифестацијама Златиборског округа.

Дринска Регата (Бајина Башта)

Дринска регата је највећа регата у Југоисточној Европи са великим рок фестивалом „MOST FEST“ уз низ пратећих дешавања од сајмова здраве хране и народног стваралаштва преко такмичења на води и скокова са моста до концерата народне музике и трубачког предтакмичења за фестивал у Гучи. Ове године Дринска регата се одржала по 22. пут у Бајиној Башти. Регата се увек одржава крајем јула.

Фијакеријада (Пожега)

Народно веровање је да се тог дана, на Божић, треба провозати како би нам цела година била успешна, па су Пожежани тог дана направили манифестацију на којој се љубитељи коња својим кочијама провозају од села Честобродица до Пожеге, где их дочекају звуци трубе и лепо дружење.

Чобански дани (Косјерић)

Манифестација дочарава живот и обичаје чобана, чобанске игре и песме, такмичење девојака у лепоти, ношњи, припреми традиционалних јела и вештини израде ручних радова, уз казивање легенди и догађаја из живота чобана. Дешава се почетком јула сваке године.

Злакуса у песми и игри

Сабор изворног стваралаштва Злакуса у песми и игри одржава се почетком јула. У склопу сабора, организује се и наступом дечијег фолклорног ансамбла Етно удружења Завичај и гостујућих ансамбала у самом Граду Ужицу.

Шљивовички сајам

Шљивовачки сајам по свом садржају спада у привредно-туристичке манифестације. Презентација традиције и начина производње овог домаћег производа је посебна вредност Шљивовачког сајма, на коме локално становништво представља своје привредне производе. Шљивовачки сајам домаће ракије посети неколико хиљада посетилаца.

Музеј плетиља у Сирогојну

Одувек су жене саме обрађивеле вуну од руна до кудеље и кануре, преле, ткале и плеле покривке и одећу ближњим, а њихов занат је стар колико и свет, све оно што се од веза и сукна није могло сашити плело се: топле вунене чарапе, рукавице, шал, а онда су дошли и џемпери. Први пут јавно на изложби 1962. године, жене из Сирогојна и околине показале су своје рукотворине. Најхрабрије су одлучиле да се организују да плету за тржиште и тако зараде.

Златиборски округ је територија која поседује разноврсна туристичка богатства, како природна, тако и антропогена, и то га чини идеалним за развој многобројних врста савременог туризма.

Није битно да ли причамо о савременим врстама туризма који постоје захваљујући природним добрима – планинарење, здравствени туризам, скијанње, рафтинг, лов и риболов итд., или о онима који постоје због културних добара – верски, манифестациони, културни итд., Златиборски округ, у сваком случају, поседује огроман потенцијал.



Слика 1 и 2

Извор: - „Туризам у Србији“ - <http://turizamusrbiji.rs/> 02.06.2016, 03.06.2016.
- Савремени облици туризма – Др Радмила Костић-Новаковић